

Ocena wyników leczenia złuszczeń nasady dalszej kości piszczelowej w materiale własnym

Daniel Szyjduk, Paweł Bilski

Kliniczny Szpital Wojewódzki Nr 2 im. Św. Jadwigi Królowej w Rzeszowie

Wstęp. Złuszczenia nasady dalszej kości piszczelowej stosunkowo rzadko wymagają leczenia operacyjnego u pacjentów w wieku rozwojowym. Najczęściej występują u nastolatków, mogą prowadzić do poważnych powikłań spowodowanych przedwczesnym zarośnięciem chrząstki wzrostowej.

Cel. Retrospektywna ocena wyników leczenia pacjentów w wieku rozwojowym ze złuszczeniem nasady dalszej kości piszczelowej.

Materiał metoda. Opis wyników jednorodnej grupy chorych. Od stycznia 2021 do grudnia 2022 leczyliśmy operacyjnie 102 pacjentów ze złamaniami części dalszej podudzia. Złuszczenia nasady dalszej piszczeli typu II, III i IV poddano analizie, łącznie 53 pacjentów. Wiek w chwili leczenia od 6 do 16 lat, średnio 12, 20 dziewczynek (38%) i 33 chłopców (62%). Hospitalizacja trwała średnio 3 dni. Złamania zostały podzielone zgodnie z klasyfikacją Salter-Harris. Typ II – 22 pacjentów (41%), wśród których 7 złamań izolowanych, a 15 ze złamaniem kości strzałkowej. Typ III – 8 pacjentów (15%). Typ IV – 23 pacjentów (44%), wśród których 11 ze złamaniem izolowanym, 10 ze złamaniem kości strzałkowej, 1 kości skokowej i 1 trzonów kości podudzia. 2 pacjentów miało złamania zastarzałe, nierozpoznane w momencie urazu. U wszystkich pacjentów celem oceny złamania oprócz badania RTG wykonywano tomografię komputerową. W 49 przypadkach wykonano zamkniętą repozycję i stabilizację przy użyciu śrub kaniulowanych z podkładkami, a w 5 – przy użyciu drutów Kirschnera. Liczba śrub zależała od typu złamania. W zależności od złamań współistniejących do ich stabilizacji dodatkowo używano płyt LCP, prętów śródszpikowych lub drutów Kirschnera. Obligatoryjnie stosowano unieruchomienie gipsowe.

Wyniki. Po 4 tygodniach opatrunek gipsowy był wymieniany na ortezę typu Walker, która była stosowana przez kolejne 4 tygodnie. Materiał stabilizujący usuwano po uzyskaniu zrostu w RTG, średnio po 5,5 miesiąca. Większość pacjentów po usunięciu zespolenia miała pełną ruchomość stawu skokowego. Powikłania wystąpiły u 7,5% pacjentów. U jednego pacjenta wystąpiło utrudnione gojenie rany, u jednego pacjenta nie usunięto pierwotnie całego materiału zespalającego, u jednego wystąpił opóźniony zrost strzałki i u jednego pourazowa szpotawość stawu skokowego, co wymagało dodatkowego leczenia operacyjnego. Jeden pacjent zgłaszał dolegliwości bólowe przy przeciążaniu operowanej kończyny po usunięciu zespolenia (2%).

Wnioski. Leczenia przemieszczonych złamań Salter-Harris II, III i IV u dzieci powyżej 4 r.ż. powinno być operacyjne. W naszych rękach jest metodą skuteczną i dającą niewielki odsetek powikłań.